

full dominical

Església de Menorca

Número 1828 - Any XXXVI - 18 juny 2017

passant per la vida

EUCARISTIA I TRANSFORMACIÓ DEL MÓN

Benvolguts diocesans:

De l'Eucaristia brolla una immensa força que és capaç de transformar-nos. És impossible celebrar amb autenticitat l'Eucaristia i no sortir de la mateixa amb el compromís de construir un món més humà.

El dinamisme transformador de l'Eucaristia es refereix, en primer lloc, a nosaltres mateixos. La comunió en el Cos i Sang del Senyor ens va transformant en allò que rebem. Com va advertir Sant Agustí, no som nosaltres qui li assimilèm sinó que nosaltres som assimilats a Ell (Confessions VII, 10, 16). Per això, participar de l'Eucaristia ens condueix a aprofundir la nostra relació amb Jesucrist, la nostra pertinença a Ell. Veritablement, el que s'alimenta amb el seu Cos, viu d'Ell (cf. Jh 6, 56). Aquesta unió íntima amb Jesucrist ens ajuda també a viure la vida de forma "eucarística", és a dir, com una gran acció de gràcies i ofrena al Pare.

La celebració de l'Eucaristia té una incidència immediata en la vida quotidiana. La nostra unió a Crist ens fa percebre als altres com a germans. Una Eucaristia que no porti a estimar més els altres, resulta fragmentària, no viscuda plenament. I l'Eucaristia ens compromet també a ser testimonis. Ningú pot guardar només per a si l'amor que celebra amb aquest sagrament. De l'Eucaristia brolla un enorme impuls missioner.

Tot això condueix a la transformació del món en què vivim. De l'Eucaristia neix el servei de la caritat perquè la unió a Crist ens posa també en comunió amb els altres i ens ajuda a estar atents a les situacions de pobresa en què viu gran part de la humanitat. També en els nostres dies segueix ressonant la veu de Jesucrist que ens diu: "doneu-los vosaltres de menjar" (Mt 14, 16).

L'Eucaristia ens empeny, a més, a denunciar les estructures injustes de la

societat i a treballar per restablir el respecte a la dignitat de cada home. El pa de vida eterna ens dona força i ànim per treballar sense descans en la construcció d'una nova civilització.

No vull acabar sense esmentar la visió de Teilhard de Chardin, segons el qual l'Eucaristia no només transforma l'home i la societat, sinó que és capaç de transfigurar la mateixa matèria. En un escrit titulat "Missa sobre el món" va reflexionar sobre la irradiació de la presència eucarística sobre l'univers. L'Eucaristia és realitat que prefigura d'una manera misteriosa i real la transformació de tot el món; és bestreta del nou cel i la terra nova (cf. Ap 21, 1) que esperem.

Així doncs, viure l'Eucaristia no és només anar a Missa o tenir devoció al Santíssim Sagrament. És deixar-se arrossegar per una dinàmica que condueix a transformar la nostra vida, el nostre món i fins i tot la mateixa matèria.

† Francesc, bisbe de Menorca

l'entrevista a...

RAMON BATLLE

El Senyor Ramon Batlle és l'actual director de l'ISCREB, una entitat que col·labora habitualment amb la realització de les jornades de formació que l'Escola de Teologia de Menorca organitza a la nostra illa. Hem parlat amb ell per tal que ens expliqui quines són les característiques que defineixen aquesta institució.

Sr. Batlle, què és l'ISCREB?

És l'acrònim que identifica a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. Es tracta d'un centre d'ensenyament catòlic, vinculat a la Facultat de Teologia, el qual presta els serveis docents no només a Barcelona ciutat, sinó que té un abast que va molt més enllà, a nivell de tot l'Estat espanyol i, fins i tot, d'alguns països d'Amèrica llatina.

Quin és el volum d'alumnat que té actualment?

Bé, en primer lloc he de dir que el nostre Institut ofereix diversos cursos reglats d'estudis teològics, de formació de catequistes, de formació del professorat entre d'altres. En l'actualitat el nombre d'alumnes, tant presencials com virtuals, es mou entre els vuit cents i el miler.

I, concretament, quines són les diferents matèries que es poden estudiar?

L'Institut ofereix una diversitat d'estudis teològics reglats que donen lloc a un títol reconegut per la Santa Seu i per l'Estat espanyol. Així, es pot cursar el grau en estudis eclesíastsics, una llicenciatura o també diversos màsters. En qualsevol cas, val a dir que tots els estudis estan orientats no només als sacerdots i religiosos sinó també als laics, catequistes o persones que volen aprofundir en el coneixement de la fe. A més, l'Institut ofereix altres cursos amb una menor càrrega lectiva, oberts al públic en general, com per exemple, els que tracten sobre la Bíblia.

Per altra part, l'Institut col·labora amb les diòcesis espanyoles i amb altres instituts religiosos, intentant donar sempre una resposta a tot el que necessitin. En definitiva, el que nosaltres volem és ajudar-los i acompanyar-los per tal que l'ensenyament de la doctrina de l'Església pugui arribar a tot arreu.

Quina és la dinàmica del funcionament de l'Institut?

Senzillament funciona com ho podria fer qualsevol altra universitat o centre d'estudis per Internet. A l'alumnat se li ofereix una diversitat d'assignatures a les que es pot inscriure amb la certesa que, en el lloc on viu, rebrà, mitjançant internet, un material d'estudi i treball i un suport tutorial regular. Durant el curs, es fan algunes trobades presencials, es va fent un seguiment i una avaluació final de l'alumnat.

Quina és la resposta de l'alumnat?

Generalment bona. Ara bé, el que nosaltres volem, sobretot, és ser una eina que ajudi a les diòcesis a formar catequistes, agents de pastors i laics en general. Tot el que oferim volem que sigui pel bé de l'Església local. Des d'aquesta òptica, fem convenis com el que hem signat amb la diòcesi menorquina, amb la finalitat que totes les persones interessades puguin rebre una millor formació.

Diego Dubón

la paraula
de Déu

El Cos i la Sang de Crist

Solemnitat

Lectura del llibre del Deuteronomi
8, 2-3. 14b-16a

Moisés digué al poble: «Recordat del camí que el Senyor t'ha fet fer pel desert des de fa quaranta anys per afligir-te, per provar-te, per conèixer els sentiments del teu cor, i veure si observaries o no els seus manaments. Et va afligir fent-te passar fam, però després t'alimentà amb el manà, que ni tu ni els teus pares coneixíeu, perquè aprenguessis que l'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu. Recordat del Senyor, el teu Déu, que et va fer sortir de la terra d'Egipte, un lloc d'esclavatge, que t'ha fet passar per aquest desert immens i terrible, infestat de serps verinoses i d'escorpins, una terra eixuta, sense aigua, on per a tu va fer saltar un raig d'aigua de la roca dura, i t'hi alimentava amb el manà, que els teus pares no coneixien.»

Lectura del libro del Deuteronomio
8, 2-3. 14b-16a

Moisés habló al pueblo, diciendo: «Recuerda todo el camino que el Señor, tu Dios, te ha hecho recorrer estos cuarenta años por el desierto; para afligirte, para probarte y conocer lo que hay en tu corazón: si guardas sus preceptos o no. Él te afligió, haciéndote pasar hambre, y después te alimentó con el maná, que tú no conocías ni conocieron tus padres, para hacerte reconocer que no solo de pan vive el hombre, sino que vive de todo cuanto sale de la boca de Dios. No olvides al Señor, tu Dios, que te sacó de la tierra de Egipto, de la casa de esclavitud, que te hizo recorrer aquel desierto inmenso y terrible, con serpientes abrasadoras y alacranes, un sequedal sin una gota de agua, que sacó agua para ti de una roca de pedernal; que te alimentó en el

Salm responsorial 147
R: Glorifica el Senyor, Jerusalem.

Lectura de la 1ª carta de sant Pau
als cristians de Corint 10, 16-17

Germans: El calze de la benedicció que nosaltres beneïm, ¿no és, per ventura, comunió amb la sang de Crist? El pa que nosaltres partim, ¿no és, per ventura, comunió amb el cos de Crist? El pa és un. Per això tots nosaltres, encara que siguem molts, formam un sol cos, ja que tots participam del mateix pa.

Lectura de l'evangelí segons
sant Joan 6, 51-58

En aquell temps, Jesús digué als jueus: «¿b som el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meua carn, per-

desierto con un maná que no conocían tus padres».

Salmo responsorial 147
R: Glorifica al Señor, Jerusalem.

Lectura de la primera carta del apóstol
san Pablo a los Corintios 10, 16-17

Hermanos: El cáliz de la bendición que bendecimos, ¿no es comunión con la sangre de Cristo? Y el pan que partimos, ¿no es comunión del cuerpo de Cristo? Porque el pan es uno, nosotros, siendo muchos, formamos un solo cuerpo, pues todos comemos del mismo pan.

Lectura del santo Evangelio
según san Juan 6, 51-58

En aquel tiempo, dijo Jesús a los judíos: «Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el

què doni vida al món.» Els jueus es posaren a discutir. Deien: «¿Com s'ho pot fer aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Vos ho dic amb tota veritat: Si no menjau la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meua carn i beu la meua sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meua carn és un vertader menjat, i la meua sang és una vertadera beguda. Qui menja la meua carn i beu la meua sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Els van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.

que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne para la vida del mundo». Disputaban los judíos entre sí: «¿Cómo puede este darnos a comer su carne?». Entonces Jesús les dijo: «En verdad, en verdad os digo: si no coméis la carne del Hijo del hombre y no bebéis su sangre, no tenéis vida en vosotros. El que come mi carne y bebe mi sangre tiene vida eterna, y yo lo resucitaré en el último día. Mi carne es verdadera comida, y mi sangre es verdadera bebida. El que come mi carne y bebe mi sangre habita en mí y yo en él. Como el Padre que vive me ha enviado, y yo vivo por el Padre, así, del mismo modo, el que me come vivirá por mí. Este es el pan que ha bajado del cielo: no como el de vuestros padres, que lo comieron y murieron; el que come este pan vivirá para siempre».

evangelí i vida

El qui mengi d'aquest Pa, viurà per sempre

Francesc Triay

Jesús parla als jueus de donar el seu cos per menjar i, els jueus no l'entenen, s'escandalitzen, perquè és un llenguatge que no han sentit mai, però nosaltres que combregam sovint, què entenem? Recordem el que ens diu Pau a la segona lectura: «El pa que partim, ¿no és comunió amb el cos de Crist? El pa és un de sol, i per això nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem d'aquest únic pa» (1Co 10, 16-17), per això hem de tenir present que la paraula comunió, no és sols que ens fem una sola cosa amb Crist, sinó també amb els germans. En la mateixa carta als cristians de Corint, diu Pau: «Ara bé, el cos no consta d'un sol membre, sinó de molts. Si el peu deia: «Com que no sóc mà, no sóc del cos», no per això deixaria de ser del cos» (1Co 12, 14-15), amb

això ens vol ajudar a comprendre que els qui participam de l'Eucaristia no ens podem desentendre dels germans, no podem dir ja s'apanyarà, doncs: «quan un membre sofreix, tots els altres sofreixen amb ell, i quan un membre és honorat, tots els altres s'alegren amb ell» (Co 12, 26). La nostra fe no és individualista, sinó comunitària.

Celebram la nostra fe en la presència de Jesús en el Pa de l'Eucaristia i és important que ho fem perquè això ens ajudi a aprofundir en la mateixa fe. Ara bé, la fe no és compartimentada, crec en el que vull, sinó que és com les cireres que n'agafes una i en venen un grapat, per això jo no puc combregar i desentendre'm del germà. Avui Caritas ens recorda que hi ha molts germans nostres aquí i arreu del món que no

tenen el necessari per viure: els falta menjar, casa, treball digne, pau... i en aquest món occidental, el nostre, mentre uns passen gana altres malgasten. Els qui celebren l'Eucaristia, qui tenim fe en la presència de Crist entre nosaltres, en el Pa i el Vi, el seu Cos i la seva Sang, ens hem de revisar en aquest punt, per ser més fidels a la vocació rebuda de seguidors de Jesús de Natzaret qui diu que «Les guineus tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap» (Mt 8,20).

Convidats per Jesús a seure a la Taula que Ell ens prepara i s'entrega, cerquem amb la llum de l'Esperit Sant com dur una vida coherent amb el que celebren. Creiem en Jesús que ha mort i ressuscitat per a salvar-nos a tots.

compartir la pregària

Donar fruit

Gadi O.S.C.

Pregar la Paraula, la Litúrgia de les Hores i la pregària del cor són tres formes d'oració que em van configurant el seguiment de Jesús. Pregar la Paraula, és re-llegir la pròpia vida, el dia a dia, amb les seves llums i ombres, les alegries i angoixes, a la llum de l'Evangeli. Com si llegint el text bíblic ens llegíssim a nosaltres mateixes. Amb una pregunta de fons: Que em diu el text avui? I en la pregària respondre a Déu, sia fent una petició, donant gràcies, quedant-se amb una frase... i portar a la vida el que s'hagi descobert. Cal que ens deixem "treballar" per la Paraula, rumiar-la, "memoritzar-la" i amarar-s'hi; ella ens revela qui som nosaltres, qui és Déu, qui són els altres i tota criatura.

Al jardí hi tenim quatre llimoneres que floreixen i donen fruit tot l'any. La bona olor de les llimones desperta els sentits i produeix una sensació de benestar. Quan les prems per fer-ne suc la fragància omple l'estança, s'escampa pel claustre i se sent durant molta estona.

Així passa quan la pregària té incidència en la vida del creient i projecció en el seu compromís amb el món. La vida de la persona orant és torna més humana, més honorada... la pregària es tradueix en obres senzilles, com alleujar penes, donar vida, bones notícies, posar bona cara, un somriure d'acollida, un silenci oportú, una mirada de tendresa, reconeix quan s'equivoca... l'oració ens dona mans bones per als altres i ens omple de gratitud.

Gabriel Julià

l'art religiós a menorca (i 21)

Pere Pruna i la capella de Mongofra

Pere Pruna (1904-1977,) nascut a Barcelona, és considerat un dels pintors més importants del figurativisme espanyol del segle XX, proper a l'expressionisme europeu, sobretot en els quadres de tema religiós.

L'any 1920 viatjà a París on rebé classes de Picasso. L'any 1928 obtingué el segon premi en el Carnegie Institute de Pittsburgh i exposà a Chicago, Nova York i Amsterdam.

Fernando Rubió i Tudurí va conèixer el pintor a París i el retrobà a Barcelona l'any 1952, moment en què el recomanà per a decorar les pintures de la capella de les monges reparadores de Barcelona, que realitzà entre 1952 i 1954. L'any 1956 Rubió

convidà Pruna a la seva finca de Mongofra, en el terme de Maó, on havia fet construir una capella i li encarregà la decoració de la mateixa. Seguint les propostes del mecenes, Pruna decorà al fresc tot l'interior de la capella. L'absis semicircular havia de ser presidit per una imatge de la Mare de Déu del Toro, invocació per la, qual Fernando Rubió sentia especial predilecció, mentre que els murs de la nau i de la volta es cobriren amb escenes de la vida de San Fernando Rey: en un enfront el rei sant tenint al costat la seva mare, la reina Berenguela, i a l'altre, el sobirà castellà al front de les seves tropes, davant la ciutat de Sevilla de la qual en va ser el conqueridor del poder àrab.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 3ª Setmana:

Dg.18, El Cos i la Sang de Crist (S): Dt 8,2-3. 14b-16a / Sal 147 / 1C 10, 16-17 / Jb 6, 51-58.

Di. 19, Fèria: 2C 6, 1-10 / Sal 97 / Mt 5, 38-42.

Dt. 20, Fèria: 2C 8, 1-9 / Sal 145 / Mt 5, 43-48.

Dc. 21, Sant Lluís Gonzaga, religiós (MO): 2C 9, 6-11 / Sal 111 / Mt 6, 1-6. 16-18.

Dj. 22, Fèria: 2C 11, 1-11 / Sal 110 / Mt 6, 7-15.

Dv.23, El Sagrat Cor de Jesús (S): Dt 7, 6-11 / Sal 102 / 1Jb 4, 7-16 / Mt 11, 25-30.

Ds. 24, El Naixement de sant Joan (S): Is 49, 1-6 / Sal 138 / Fets 13, 22-26 / Lc 1, 57-66. 80.

Dg. 25, XII de Durant l'Any: J 20, 10-13 / Sal 68 / Rm 5, 12-15 / Mt 10, 26-33.

ASSEMBLEA ANUAL DE CARITAS MENORCA

El passat 27 de maig, a Calàbria, es va celebrar l'Assemblea diocesana anual de Caritas. En primer lloc el bisbe Francesc Conesa va donar la benvinguda a tots els presents.

Després es compartí uns moments de pregària, silenci i reflexió que van donar pas a unes paraules del director de

l'entitat Joan Mir, qui va animar els assistents a seguir amb la feina i especialment a l'aposta ferma per l'economia solidària.

El secretari general Guillem Ferrer va presentar la memòria anual per a la seva aprovació. En aquesta

assemblea i al costat de la responsable del programa d'inclusió Mar Pons, van aprofundir en algunes dades sobre l'atenció a les persones de l'any 2016.

Guillem Ferrer i Maite Trigueros, administradora de Caritas, donaren compte de l'informe econòmic del 2016 i el pressupost 2017, als assistents.

Després de donar a conèixer la situació actual de la

planta TIV i tenir uns moments per a compartir dubtes i informacions es donà per concloua la jornada amb unes paraules del bisbe Conesa, qui ressaltà el treball de tots i totes les voluntàries de la organització sense els quals el treball que fa Caritas, no seria possible.

agenda

Horari de misses d'estiu

Aquest cap de setmana, s'inicia l'horari de misses d'estiu 2017.

Recomanem consultar els canvis, que es troben a la pàgina Web del Bisbat de Menorca i al Diari Menorca.

Consell de presbiteri

El bisbe convoca al Consell del presbiteri, amb un ordre del dia que servirà per a programar el proper curs. Dimecres dia 21 de juny a les 10,30 h. al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Full dominical estiu 2017

En la propera edició del Full Dominical, del diumenge 25 de juny, s'iniciarà amb unes noves seccions que fan referència a la història de la nostra Església menorquina.

notícies nostres

Aquestes i altres notícies les podeu trobar a la pàgina web del Bisbat de Menorca

Centenari de la Mare de Déu de Fàtima

Aquest any es compleixen 100 anys d'ençà la Verge Maria es va aparèixer als tres al·lotots a la cova d'Iria (Portugal). Al planter de Favaritx, als anys 50 del segle passat es va erigir una ermita baix la advocació de la Mare de Déu de Fàtima. Dissabte 13 de maig festa de la Verge Maria de Fàtima, a la església de sant Francesc de Maó, als peus de la nostra Mare vam poder celebrar l'Eucaristia que va presidir el nostre pastor, el bisbe Francesc.

Mons Conesa en la seva homilia ens va situar en els orígens de la advocació de Maria com a Verge de Fàtima, així com també la gènesi de la ermita menorquina del mateix nom. Després ens ajudà a reflexionar sobre la identitat de Maria com a dona senzilla i oberta al disseny de Déu, model de tot deïxeble del seu fill.

A l'eucaristia hi van participar un nombrós

grup de fills d'aquesta Mare misericordiosa que ens proposa "fer tot el que Ell ens digui" per a poder donar bon gust i alegria evangèlica a la nostra societat.

Jornada de formació per a preparadors del matrimoni

El passat dissabte 13 de maig, va tenir lloc al Toro una jornada de formació, organitzada pel Secretariat de Pastoral Familiar, adreçada als preparadors del sacrament del matrimoni.

La xerrada de Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona i administrador apostòlic de Mallorca, sobre l'Amoris laetitia, va donar peu al diàleg i la reflexió dels participants. Cal una renovació profunda, en aquest canvi d'època, per tal de poder acompanyar, discernir i integrar millor a la llum de l'Evangelí. Va concloure la trobada un dinar de germanor amb l'assistència del nostre bisbe Francesc.

Cridats a la missió

Convocats pel Secretariat Diocesà de Missions, es van trobar el dissabte 13 de maig, un nombrós grup de persones sensibles a la missió de l'Església d'anunciar l'Evangelí a tot el món.

L'encontre es va iniciar amb una conferència, per part del bisbe Francesc Conesa, titulada "Cridats a la missió", en la qual en quatre parts va exposar, que l'Església, en la seva essència és i s'identifica en la missió, en l'anunci de l'evangelí. Per tant, tots els cristians som enviats pel Pare, a la missió, que l'Església ha de ser missionera, i destacà també la importància de la cooperació missionera, per conscienciar a la nostra diòcesi i acompanyar els missioners.

Després de la xerrada del bisbe, es van poder compartir diferents experiències de presència a països llunyans, aquesta vegada molt enriquida per 14 monges Carmelites Missioneres de tot el món, que aquest més de maig estudien el seu carisma missioner a Menorca, i també, per la religiosa maonesa Pilar Ainsa, que està a Veneçuela.

Una pregària, amb múltiples facetes de diferents cultures, cants i pregàries de diversitats de països, donà per acabada aquesta jornada, que ajuda a enfortir la dimensió missionera.